

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

XXXIII [i. e. XXXIV]. De Clericis qui favorem pugnantis praestant & homicidiis sponte vel non sponte co[m]missis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

TITULUS XXXIII.

De his qui minores ordines & subdiaconatum vel duos sacros ordines simul recipiunt.

Idem Episcopo. . . & Abbati sanctæ Leucadiæ.

Accedens ad præsentiam nostram dilectus filius D. pauper sacerdos sua nobis insinuatione monstravit quòd cum primos quatuor ordines & subdiaconatum à bonæ memoriæ Exoniensi Episcopo in simul recepisset, & postmodum, eo defuncto, à successore ipsius in Diaconum fuisset promotus, ac demum ipso defuncto, à venerabili fratre nostro Exoniensi Episcopo fuerit in Presbyterum ordinatus, quia eidem Episcopo fuit quorundam relatione suggestum ipsos præfatos quatuor ordines & subdiaconatum in simul recepisse, eum officio beneficiòque privavit, licet dilectus filius P. Capellanus sanctæ Mariæ de Barrinovo in præsentia tua, frater Episcopi, testimonium perhibuerit quòd tot simul idem sacerdos recepit ordines, de ordinatoris sui beneplacito processisse. Cum igitur in hoc præfatus sacerdos dinoscatur potiùs ex ignorantia quàm astutia deliquisse, præsertim cum ordinator suus eidem in simul duxerit tot ordines conferendos, & secundum Apostolum faciliùs consequi valeat indulgentiam quoniam ignoranter deliquit, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus præfato Presbytero, si verum est quòd proponitur, officium beneficiùmque faciatis restitui, nec permittatis propter hoc à quoquam molestatione in debita fatigari.

Idem Æ. Mutinensi Episcopo & magistro Vb. Theologo Subdiacono nostro Modiocensi Canonico.

Cap. 13, de temp. ordin.

Literas vestras recepimus responsivas super inordinata ordinatione A. Imolenis electi, quem G. Bononiensis Episcopus præcedenti sabbato in Diaconum, & sequenti Dominica continuato jejunio in Presbyterum ordinavit, in quo quantum uterque deliquerit, evidenter intelligit qui prudenter attendit. Si enim utrumque ordinem eodem die illi conferri non licuit, pari non licuit ratione unum ordinem uno die & alterum altero jejunio continuato conferri, cum propter continuationem jejunij fitione canonica, sive mane diei do-

Tom. I.

minicæ trahatur ad sabbatum, sive vespere sabbati ad diem dominicam referatur, profectò mane cum vespere, seu vespere cum mane, ad eundem diem pertinere dicitur. Nam si, quantum ad hunc necessitatis articulum pertinet, mane ad unum diem, & vespere referretur ad alterum, cur esset continuatio jejunij necessaria, cum & sabbato ante cœnam & dominica ante prandium intelligamus esse jejunij? Ne autem si factum hujusmodi sub silentio transfremus, id alij licitum reputantes similia facere attemptarent, & sic facti perversitas traheretur à posteris in exemplum, præfatum Bononiensem Episcopum, ut puniatur in quo deliquit, à collatione diaconij scilicet & presbyterij, alterum verò ab executione sacerdotalis officij volumus manere suspensos, donec de ipsis aliter disponamus. Ut igitur mandatum apostolicum debitum consequatur effectum, per apostolica scripta mandamus quatenus quæ præmissa sunt faciatis tam ipsi Episcopis quàm per Bononiensem & Imolensem dioceses publicari.

TITULUS XXXIV.

De his qui favorem præstant pugnantibus, & homicidiis sponte vel non sponte commissis.

Idem Nidrosiensi Archiepiscopo.

Quòd in dubiis &c. *Et infra.* Sanè ^{Lib. 1. epist. 381.} consuluit nos tua fraternitas quid de Presbyteris sit agendum qui gubernant naves ad pugnam, & his qui alios incitant, sed non pugnant. Ad hæc fraternitati tuæ taliter respondemus, quòd quia tam sacerdotes qui gubernant naves ad pugnam, quàm qui personaliter exercent pugnam conflictum, & hi qui alios incitant ad pugnam, enormiter peccant, de rigore canonico credimus deponendos.

Idem Archiepiscopo & Archidiacono Senonensi.

Exposuit nobis dilectus filius M. Presbyter de Stabulis quòd cum olim invitatus à quibusdam pueris de manu unius illorum arcum receperit & sagittam, & eam dirigere voluerit in arborem quæ obstabat, manu errante, sagitta eadem discurrens per aërem puerum quendam valde distantem modicum vulneravit in capite, propter quod idem puer postmodum creditur expirasse. Quod cum idem Presbyter bonæ memoriæ G. prædecessori tuo,

FFff

frater Archiepiscopo, sponte curasset humiliter confiteri, ipse pœnitentiam & confessionem ipsius attendens, super beneficio Ecclesiæ de Stabulis, quam in archidiaconatu tuo, fili Archidiacone, adeptus fuerat, misericorditer dispensavit ut ipsum quoad viveret possideret, mandans eidem ut ad sedem apostolicam accederet mandatis super officio apostolicis pariturus. Quia verò in hoc non ex voluntate, sicut asserit, sed casu deliquit, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus si verum est quod asseritur, factam cum eo misericordiam attendentes, quod à dicto Archiepiscopo factum est ratum habentes & firmum, eum super beneficio prædicto propter hoc nullatenus molestetis aut patiamini ab aliis molestari.

Idem Linconiensis Episcopo.

Cap. 13. de homic.

Dilectus filius A. Capellanus in nostra præsentia constitutus sua nobis confessione monstravit quòd cum quadam corporis molestia gravaretur, ita quòd somni & cibi desiderium raptum videretur ab eo, ut comedendi appetitum aliquantulum excitaret, equum quem nuper ascendit, qui cum non plenè pareret habenis, sed præter sefforis arbitrium suis calcibus lasciviret, ipse, ut ejus refranaret impetum, & fræno vim intulit, & equum calcaribus stimulavit, cumque fracto fræno equus quasi proprio relicto arbitrio curreret festinanter, ei mulier quædam veniens ex obliquo & infantulum bajulans obviavit, in quam equus irruens, procul projecto seffore, puerum prædictum oppressit, & Capellanus ipse ex repentino casu vix mortis periculum evitavit, sed ad ultimum convalescens, divina celebrare postmodum non præsumpsit. Quia verò nobis non constitit de præmissis, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus super his inquiras diligentius veritatem, & si rem inveneris taliter processisse, cum idem Capellanus nec voluntate nec actu homicidium perpetraverit, nec dederit operam illicitæ rei, non impedias quò minus divina possit officia celebrare.

Idem Paduano Episcopo.

Cap. 36. cod.

Significasti nobis per literas tuas quòd cum H. Clericus cum Archipresbytero sancti Fidantij equitaret, equus cui insidebat tam se quàm ipsum projecit in aquam. Vnde clericus ipsum graviter cal-

caribus stimulavit. Equus verò, ut literarum tuarum verbis utamur, cum exiret bucca durus, præter voluntatem sefforis raptus in cursum & malè parens habenis, quandam mulierem, quam obviam habuit, ex improvise pedibus interfecit. Cumque nos ab eodem clerico fecissemus inquiri utrum equi vitium prius scivisset, illud se asseruit ignorasse. Ideoque fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus inquiras super his diligentius veritatem, & si rem inveneris taliter processisse, ad majorem cautelam injungas eidem clerico pœnitentiam competentem; qua peracta, nequaquam impedias quò minus & in susceptis ministris ordinibus & ad majores valeat promoveri.

Idem Metensis Episcopo.

Cap. 14. cod.

Ex litteris tuæ fraternitatis accepimus quòd cum lator præsentium N. Presbyter fœnum veller de curru deponere, perticam superius alligatam, cum neminem circa currum videret, projecit in terram, & cum fœno insisteret deponendo, quidam prope ipsum accedens puerum quendam juxta currum reperit semivivum, in quo præter modicum livoris in fronte nihil invenire potuit lesionis. Nos autem ab eodem quærivimus sacerdote si priusquam deiceret perticam, circumspexisset sollicitè an esset aliquis juxta currum, qui quòd diligenter circumspexisset asseruit, sed quòd vidisset aliquem denegavit. Ad te igitur remittentes eundem, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus si resita se habet, nisi contra eundem Presbyterum grave scandalum sit exortum, vel tanta laborat infamia quòd deficiente accusatore oportet ei canonicam purgationem indici, ipsum liberè permittas exequi officium sacerdotis.

Idem Oscensis & Tyrasonensis Episcopis.

Diaconus & monachus sancti Iohannis de Pinna sua nobis insinuatione [monstravit] quòd cum in seculari adhuc habitu constitutum in Ecclesia de Rigulo quoddam beneficium obtinentem Abbas ipsius Ecclesiæ illum eodem beneficio spoliasset, cognati & amicieius Abbati sæpius supplicarunt ut beneficium restitueret memoratum; quo nolente ipsorum precibus acquiescere, irati plurimum & commoti, nocte quadam in domo Diaconi conveniunt, & cæna facta dixerunt quòd vindictam volebant sumere de Abbate. Inhibiti

autem expressè à Diacono ne Abbatem occiderent vel aliquid ei facerent unde ordinis sui discrimen incurrerent & animæ detrimentum, in eum nihilominus irruerunt, & plagis impositis abierunt semivivo relicto, unde post dies aliquot spiritum exhalavit. Ab illo autem tempore usque hodie prædictus Diaconus de eo quod contigerat tristis effectus, ab administratione cessavit, & nondum expleto biennio habitum induit monachalem. Unde à nobis petiit suppliciter edoceri utrum posset in officio Diaconi ministrare, & si hoc ei liceret, an posset ad majorem promoveri. Licet autem, si præmissis veritas suffragatur, præfatus Diaconus super Abbatis interitu non videatur fuisse culpabilis, quia tamen bonarum mentium est culpam agnoscere ubi culpa non est, quòd ab administratione officij se propria voluntate suspendit vel habitum regularem [induit] sibi non ad peccatum adscribimus, sed ad meritum reputamus. Quocirca fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus, si præmissa noveritis veritate subnixâ, sæpèdictum Diaconum non solum in diaconatus officio ministrare sed etiam ad ordinem presbyteratus ascendere, si aliud canonicum non obstitit, liberam concedatis auctoritate apostolica facultatem; præsertim si super hoc non fuerit respersus infamia, cum ei non debeat imputari quòd contra prohibitionem ejus expressam, eo causam vel occasionem non dante, ausu sacrilego proponitur à consanguineis attentatum, divina scriptura testante quòd anima quæ peccaverit ipsa morietur, filius non portabit iniquitatem patris, neque pater iniquitatem filij. quamvis hoc ipsum veriùs ad æternam quàm ad temporalem referatur vindictam.

Idem rectori, iudicibus, consulibus, & populo Beneventano.

Cum impunitas scelerum parere consueverit audaciam delinquendi, sic malefactorum excessus animadversione sunt debita puniendi ut & ipsi pœniteant de commissis, & ceteri qui audierint, suam à consimilibus metu pœnæ retrahant voluntatem. Licet enim ex apostolicæ servitutis officio sollicitudo nobis immineat generalis, de illis tamen qui spiritualiter & temporaliter nostræ sunt jurisdictioni subiecti nos oportet sollicitiùs cogitare; quatenus sub nostro regimine boni digna recipiant præmia meritorum, & malos debite

Tom. I.

ultionis pœna castiget. Audivimus equidem, & non potuimus non moveri, quòd G. filius R. civis Beneventani diabolico inebriatus veneno, Dei & nostro timore postposito, & honore civitatis Beneventanæ abjecto, I. D. S. dum consulatus fungeretur officio interfecit, & pater ac frater interfectoris, qui tam atroci sceleri personaliter interfuisse dicuntur, licet in præsentia vestra se nostro juraverint conspectui præsentare, ad nos tamen, sicut credimus, non venerunt, immo tam prædictus homicida quàm ipsi in civitate Beneventana non metuunt, sicut audivimus, commorari. Volentes igitur ut malefactorem prædictum & fautores ipsius debita pœna percellat, & civitas Beneventana similem in posterum valeat evitare jacturam, præsentium auctoritate statuimus ut memoratus homicida de cetero Beneventanam civitatem non audeat introire, nec hereditatis paternæ percipiat aliquam portionem; immo pars ejus, si patrem præmori fortè contigerit, ad opus curiæ reservetur, nec unquam in eadem civitate prævaleat aliquod officium gerere dignitatis, nisi fortè fuerit illi concessum ex indulgentia sedis apostolicæ generali. Hoc etiam de futuris temporibus decrevimus observandum de illis qui iudices, consules regales, vel alios ministeriales curiæ vulnerare aut interficere qualibet temeritate præsumunt. Patrem autem & fratrem homicidæ jamdicti tamdiu extra civitatem vestram præcipimus permanere donec ad præsentiam nostram accedant & ad vos cum literarum nostrarum testimonio revertantur.

TITULUS XXXV.

De his qui ad Ecclesiam confugiunt.

Idem Regi Corracis.

Inter alia quæ nobis regalis prudentia Cap. 7. de imm. ecccl. suis literis intimavit, quid de illis fieri debeat qui maleficia perpetrantes confugiunt ad Ecclesias, ut pro reverentia loci sacri debitas pœnas valeant evitare, sollicitè requisivit. Nos ergo tuis inquisitionibus respondentes juxta sacrorum canonum instituta & traditiones legum civilium, ita duximus in hujusmodi distinguendum, quòd confugiens ad Ecclesiam vel liber vel servus existit. Si liber, quantumcumque gravia maleficia perpetrarit, non est violenter ab Ecclesiis extrahendus, nec inde donari debet ad mortem &

FFFF ij